

UNIWERSYTET
KAZIMIERZA WIELKIEGO
W BYDGOSZCZY

DEUTSCHES GLOCKENMUSEUM in GESCHER/WESTFALEN

ZAPRASZAJĄ SERDECZNIE NA/LADEN SEHR HERZLICH EIN ZU

MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM W BYDGOSZCZY
INTERNATIONALES SYMPOSIUM IN BYDGOSZCZ/BROMBERG

Dzwony w chrześcijańskiej Europie Glocken im christlichen Europa

17-20 maja 2013 r./17.-20. MAI 2013

PATRONAT HONOROWY/SCHIRMHERRSCHAFT

KS. BISKUP/BISCHOF **JAN TYRAWA**

Diecezja Bydgoska/Bistum Bydgoszcz

PROF. **ANDRZEJ SULIKOWSKI**

Uniwersytet Szczeciński/Universität Stettin

Deutsch-Polnisches LiteraturForum

PROF. DR. **BEATA CIESZYŃSKA**

International Society of Iberian-Slavonic Studies – CompaRes

ORGANIZATORZY/VERANSTALTER

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy/Kazimierz Wielki Universität Bydgoszcz

Instytut Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa/Institut für Polnische Philologie und Kulturwissenschaft

Zakład Teorii Literatury i Wiedzy o Sztuce/Lehrstuhl für Literaturtheorie und Kunstwissenschaft

Studenckie Koło Podróży Literackiej/Studentischer Zirkel der Literarischen Reise

Deutsches Glockenmuseum e.V./Niemieckie Muzeum Dzwonów

PROWADZENIE KONFERENCJI/TAGUNGSLEITUNG

DR GERARD GUŻLAK, PROF. DR. RÜDIGER PFEIFFER-RUPP

PROGRAM/PROGRAMM

PIĄTEK (17.05.2013), PRZYJAZD DO BYDGOSZCZY/Freitag, 17. Mai 2013, Anreise nach Bydgoszcz

19.30	POWITANIE GOŚCI, KOLACJA	Begrüßung und gemeinsames Abendessen, anschließend persönliche Gespräche
-------	--------------------------	--

OBRADY/TAGUNG 18 maja 2013 r./18. MAI 2013

MIEJSCE OBRAD/TAGUNGSORT

Dom Polski/Polnisches Haus, ul. Grodzka 1, Bydgoszcz/Straße: Grodzka 1, Bydgoszcz

SOBOTA (18.05.2013) — WYKŁADY/Samstag, 18. Mai 2013 — Vorträge

SESJA PLENARNA/PLENARSESSION

9.00	OTWARCIE SYMPOZJUM	ERÖFFNUNG DES SYMPOSIUMS
9.10-9.35	Znaczenie symboliczne dźwięku dzwonów w kulturze dawnej Europy PROF. DANUTA KÜNSTLER-LANGNER	Die symbolische Bedeutung des Glockenklangs in der Kultur des früheren Europa PROF. DANUTA KÜNSTLER-LANGNER
9.35-10.00	Podstawy struktury dźwięku wybranych dzwonów w Polsce PROF. DR. RÜDIGER PFEIFFER-RUPP	Grundlagen der Struktur des Glockenklanges am Beispiel einiger Glocken in Polen PROF. DR. RÜDIGER PFEIFFER-RUPP
10.00-10.25	Dawne dzwony kościelne na terytorium Gminy Stegna PROF. KRZYSZTOF MACIEJ KOWALSKI	Alte Kirchenglocken auf dem Territorium der Gemeinde Stegna (Stegen) PROF. KRZYSZTOF MACIEJ KOWALSKI
10.25-10.50	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEEPAUSE
10.50-11.15	Acoustic Studies of Bells in Russia DR PAVEL V. SHARIKOV	Studien zur Akustik russischer Glocken DR. PAVEL V. SHARIKOV
11.15-11.40	Dzwon — konstrukcja i mikrostruktura PROF. ZBIGNIEW PIŁKOWSKI	Die Glocke — Konstruktion und Mikrostruktur PROF. ZBIGNIEW PIŁKOWSKI
11.40-12.15	Lutke Rose — ludwisarz pomiędzy Niemcami a Polską CLAUS PETER	Lutke Rose, ein Glockengießer zwischen Deutschland und Polen CLAUS PETER
12.15-12.35	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEEPAUSE
12.35-13.00	Funkcje dzwonów w krzyżackiej wspólnocie zakonnej w Prusach PROF. WALDEMAR ROZYNKOWSKI	Funktionen der Glocken im preußischen Kreuzritterorden PROF. WALDEMAR ROZYNKOWSKI
13.00-13.25	Rozwój inskrypcji dzwonowych w Europie Środkowej do reformacji JÖRG POETTGEN	Die Entwicklung der Glockeninschriften in Mitteleuropa bis zur Reformation JÖRG POETTGEN
13.25-13.50	Dzwony Wawelu PROF. MIECZYŚLAW ROKOSZ	Glocken des Wawels PROF. MIECZYŚLAW ROKOSZ
~ 14.00	OBIAD	MITTAGESSEN

SOBOTA (18.05.2013) — WYKŁADY/Samstag, 18. Mai 2013 — Vorträge, SEKCJA A/SEKTION A

15.00-15.25	Dzwony katedry wawelskiej w Krakowie ANDREAS PHILIPP	Die Glocken der Wawelkathedrale zu Krakau ANDREAS PHILIPP
15.25-15.45	Badania dzwonów krakowskich DR ALDONA GARBACZ-KLEMPKA PROF. WĘCŁAWOWICZ TOMASZ PROF. STANISŁAW RZADKOSZ KATARZYNA ZAMULIŃSKA KINGA ANIOŁ	Forschungen zu den Krakauer Glocken DR. ALDONA GARBACZ-KLEMPKA PROF. WĘCŁAWOWICZ TOMASZ PROF. STANISŁAW RZADKOSZ KATARZYNA ZAMULIŃSKA KINGA ANIOŁ
15.45-16.05	Ludwisarnia Włodkowskich w Różanie GINTAUTAS ZALENAS	Die Gießerei Włodkowscy in Różana GINTAUTAS ZALENAS
16.05-16.25	Technologia naprawy dzwonów JACEK SWADOWSKI	Die Technologie der Reparatur von Glocken JACEK SWADOWSKI
16.25-16.45	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEPAUSE
16.45-17.05	Dzwon u Pasternaka PROF. JERZY FARYNO	Die Glocke bei Pasternak PROF. JERZY FARYNO
17.05-17.25	Symbolika dzwonu w literaturze i kulturze XVIII wieku DR NATALIA REZMER-MRÓWCZYŃSKA	Die Symbolik der Glocke in Literatur und Kultur des 18. Jahrhunderts DR. NATALIA REZMER-MRÓWCZYŃSKA
17.25-17.45	Dzwony współcześnie. Na podstawie wybranych utworów literatury XX wieku DR JUSTYNA URBAN	Glocken in der Gegenwart — auf der Grundlage ausgewählter Beispiele der Literatur des 20. Jahrhunderts DR. JUSTYNA URBAN
17.45-18.05	Dzwony Zbigniewa Herberta DR ROMAN BOBRYK	Glocken bei Zbigniew Herbert DR. ROMAN BOBRYK
18.05-18.20	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEPAUSE
18.20-18.40	Historia zapisana w dzwonach z Daromina MARTA TROJANOWSKA	Aufgezeichnete Geschichte auf Glocken von Daromin MARTA TROJANOWSKA
18.40-19.00	Rzemiosło ludwisarskie między Śląskiem, Brandenburgią i Pomorzem w okresie średniowiecznym i nowożytnym. Badania i wyzwania DR MARCELI TURECZEK	Gießerhandwerk zwischen Schlesien, Brandenburg und Pommern in Mittelalter und Neuzeit. Forschungen und Herausforderungen DR. MARCELI TURECZEK
19.00-19.20	Miejsca po odlewie dzwonów na podstawie badań archeologicznych w Stargardzie DR MARCIN MAJEWSKI	Lokalisierung von Glockengußstätten auf der Grundlage archäologischer Forschungen in Stargard DR. MARCIN MAJEWSKI
19.20-19.40	Dzwon jako znak budzącego się sumienia. Na podstawie wybranych filmów europejskich DR JACEK JĘDRZEJEWICZ	Die Glocke als Gewissen erweckendes Zeichen. Auf der Grundlage von ausgewählten europäischen Filmen DR. JACEK JĘDRZEJEWICZ
19.40	ROZMOWA ZAMYKAJĄCA OBRADY Rozwój kampanologii w chrześcijańskiej Europie	ABSCHLUSSGESPRÄCH Entwicklung der Glockenkunde im christlichen Europa
~ 20.00	KOLACJA	ABENDESSEN

SOBOTA (18.05.2013) — WYKŁADY/Samstag, 18. Mai 2013 — Vorträge, SEKCJA B/SEKTION B

15.00-15.20	The Early History of Church Ringing in Monasteries of the Holy Mount Athos DR MARIA A. IVANOVA	Die frühe Geschichte des Glockenläutens in den Klöstern auf dem heiligen Berg Athos DR. MARIA A. IVANOVA
15.20-15.40	Dzwony i pejzaż dźwiękowy miasta w piśmiennictwie Oświecenia DR ALEKSANDRA NORKOWSKA	Glocken und Klanglandschaft der Stadt in der Schrifttum der Aufklärung DR. ALEKSANDRA NORKOWSKA
15.40-16.00	Osobliwe muzeum dzwonów w fińskim Vaskikello JOANNA POPA	Seltsames Glockenmuseum im finnischen Vaskikello JOANNA POPA
16.00-16.20	Ancient European Bells in Russia DR ANNA N. GUSEVA	Alte Glocken Europäischer Herkunft in Rußland DR. ANNA N. GUSEVA
16.20-16.40	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEEDAUSE
16.40-17.00	Dzwon w malarstwie PAWEŁ NEBAK	Die Glocke in der Malerei PAWEŁ NEBAK
17.00-17.20	Modern Concerts and Festivals of Bell-Ringing in Russia NATALIYA V. TARARATSKAYA	Zeitgenössische Glockenkonzerte und –festivals in Rußland NATALIYA V. TARARATSKAYA
17.20-17.40	Dzwony w piosenkach i kulturze muzycznej ANNA PIETRZAK	Glocken in Liedern und der musischen Kultur ANNA PIETRZAK
17.40-18.00	National Originality of Russian Bell Art DR VLADIMIR I. PESTRETSOV	Nationale Besonderheiten der russischen Glockenkunst DR VLADIMIR I. PESTRETSOV
18.00-18.20	PRZERWA NA KAWĘ	KAFFEEDAUSE
18.20-18.35	Dzwon jako motyw sztuki graffiti MARTYNA KUBANEK	Die Glocke als Motiv der Graffiti-Kunst MARTYNA KUBANEK
18.35-18.50	Historia i funkcje Dzwonów Pokoju JOANNA TOMASZEWSKA	Geschichte und Funktion von Friedensglocken JOANNA TOMASZEWSKA
18.50-19.05	Dzwony jako element atrakcji turystycznej na Szlaku Trzech Wież w Borach Tucholskich GABRIELA BRYGMAN	Glocken als Element der touristischen Attraktion auf dem „Drei Türme“-Weg in der Tucheler Heide GABRIELA BRYGMAN
19.05-19.20	Rola dzwonów w obyczajowości mieszkańców prowincji na przykładach polskich i włoskich serii komediowych MICHAŁ FRĄSZCZAK	Rolle der Glocken im Brauchtum der Provinzbewohner am Beispiel der polnischen und italienischen Komödienserien MICHAŁ FRĄSZCZAK

(dalej: tak jak w sekcji A/weiter: wie in der Sektion A)

Niedziela (19.05.2013)/Sonntag, 19. Mai 2013 – WYCIECZKA/Exkursion

9.00-18.00	Wycieczka do Torunia, odsłuchanie dzwonu Tuba Dei o godz. 12.00 oraz wykład Clausa Petera. Dalsza podróż do Chełmna.	Ganztägige Exkursion nach Thorn mit Besichtigung und Läuten der Tuba Dei um 12.00 mit Erläuterung durch Claus Peter. Anschließend Weiterfahrt nach Kulm.
------------	---	---

W konferencji swój udział zapowiedziała poetka Grażyna Wojcieszko z Belgii – autorka wiersza „Dzwony”; kampanolog ze Szwajcarii dr Konrad Noll; kampanolodzy niemieccy: Gabriele Dittrich, Sebastian Wamsiedler, Sebastian Schritt, Johannes Remenz, Albert Zasada; kampanolodzy polscy: Katarzyna Kluczaj i Aleksander Konieczny, a także dzwonnik wawelski Andrzej Bochniak.

Die Teilnahme an der Konferenz haben auch bestätigt: Dichterin Grażyna Wojcieszko aus Belgien – Autorin Gedichts „Glocken”; Kampanologe aus Schweiz – Dr. Konrad Noll; Kampanologen aus Deutschland: Gabriele Dittrich, Sebastian Wamsiedler, Sebastian Schritt, Johannes Remenz, Albert Zasada; Kampanologen aus Polen: Katarzyna Kluczaj und Aleksander Konieczny; und auch Glöckner vom Wawel – Andrzej Bochniak.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI/ENDE DER TAGUNG

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian/Änderungen bleiben vorbehalten